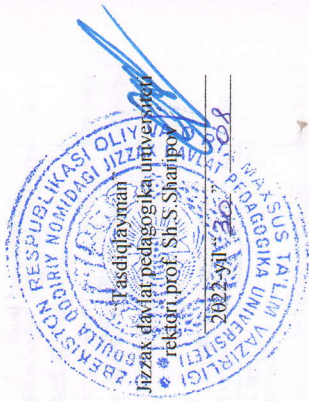

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
ABDULLA QODIRIY NOMLI JIZZAX DAVLAT PEDAGOGIKA UNIVERSITETI

ENG YANGI DAVR XALQARO MUNOSABATLAR TARIXI

O'QUV DASTURI

Bilim sohasi: 100000 – Ta'lim

Ta'lim sohasi: 110000 – Ta'lim

Ta'lim yo'nalishi: 70111101-Ijtimoiy-gumanitar fanlarni o'qitish metodikasi (Tarix)

Jizzax - 2022

Fan/Modul kodi 351EYDXMTM04	O'quv yili 2022-2023	Semestr II	Kreditlar 4
Fan/Modul kodi Majburiy	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4
Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
1 Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi	60	60	120
2	Hammasi	Jami auditoriya	Mustaqil ish
	120	60	60
	120	60	60

I. Fanning mazmuni.

Hozirgi kunda jahon siyosatida ro'y berayotgan keng qamrovli va murakkab jarayonlarni to'liq anglab yetish uchun xalqaro munosabatlar va diplomatiya tarixiga oid bilimlarga ega bo'lish zarur. Shu nuqtai nazardan, taqdim etilayotgan dastur eng yangi davr xalqaro maydonda bo'lib o'tgan tarixiy voqealarni batafsil ko'rib chiqishga yordam beradi. Unda xorijiy davlatlarning xalqaro munosabatlar va diplomatiya sohasida bosib o'tgan ko'p asrli yo'li aks ettirilgan.

Fanni o'qitishdan maqsad – eng yangi davrda xorijiy mamlakatlarning xalqaro munosabatlar sohasida bosib o'tgan tarixiy yo'lini ko'rsatib berish, ushbu sohada erishilgan ijobiy natijalar va muammoviy vaziyatlarni batafsil taxlit etish. Shu bilan birga talabalarni g'oyaviy - mafkuraviy saviyasini uzluksiz o'sib borishini ta'minlab, ularga taqdim etilayotgan fan bo'yicha chuqur bilimlar yetkazish.

Fanning vazifalari- magistr talabalarga "Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi" fani nazariyasini chuqur o'rgatish. Jahon maydonda faoliyat olib boruvchi chet el davlatlarining siyosati va uni amalga oshirishda diplomatiyaning ahamiyatini yoritish, hamda jahon taraqqiyotida halqaro munosabatlar o'rni va mavqei mustahkamlanib borishini asoslab berishdan iborat.

"Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi" o'quv fanini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida magistr:

- Xalqaro jarayonlar tarixi va geosiyosiy, geoiqtisodiy siljishlarning yangi xolati, bipolar blok tartibining tugashi, xalqaro maydonda xarbiy-strategik vaziyatning o'zgarishi, jahon siyosati xususiyatlarining shakllanishi bilan bog'liq masalalarning mohiyatini bilishi kerak;

- Magistr ta'lim jarayonida xalqaro munosabatlar sohasiga oid voqealar va jarayonlarni tarixiy nuqtai nazardan tahlil etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;

- Magistr fan bo'yicha to'plagan nazariy bilimlardan o'zining ilmiy tadqiqot, uslubiy va pedagogik faoliyatida qo'llash malakalariga ega bo'lishi kerak.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

III.1. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Kirish. Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi fanning mazmun-mohiyati, maqsad va vazifalari. (2 soat)

Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi fanning mazmuni va vazifalari. Fanning mohiyati. Xalqaro munosabatlar tarixidan. Diplomatiya tarixidan va uning asosiy xususiyatlari. Manbalar tafsiloti. Eng yangi davr xalqaro munosabatlari va diplomatiyasi tarixshunosligi. Adabiyotlar sharhi.

2-mavzu: Birinchi jahon urushining tugashi. Versal-Vashington tizimi va uning siyosiy oqibatlari. (2 soat)

Birinchi jahon urushining tugallanishi va asosiy davlatlarning xalqaro sahnadagi pozitsiyalari. V. Vilsonning «14-moddasi». Parij konferensiyasining 9 ochildishi. Versal shartnomasi. Millatlar Ligasi. Sen-Jermen tinchlik shartnomasi. Ney, Tritanon va Sevr tinchlik shartnomalarning imzolanishi. AQSh va Versal tizimi. Vashington konferensiyasining ochildishi. «To'rtlar shartnomasi», «beshlar shartnomasi» va «to'qqiz mamlakat shartnomasi» Versal-Vashington tizimidagi ziddiyatlar. Genuya konferensiyasi. Rapallo. Yaqin Sharqdagi xalqaro munosabatlar. Lozanna konferensiyasi. «Rur inqirozi» Daues rejasi.

3-mavzu: XX asr 20-yillarining ikkinchi yarmi va 30-yillarining boshlarida xalqaro munosabatlar. (2 soat)

Lokarno konferensiyasi va Lokarno ahdnomasi. «Brian-Kellog ahdnomasi» va uning taqdiri. Yung rejasi va uning mohiyati. Guverning reparatsiyalar va davlatlararo qarzlarni to'xtatish to'g'risidagi bayonoti. Lozanna konferensiyasi (1932). Qurolsizlantirish bo'yicha Jeneva xalqaro konferensiyasi (1932). SSSR va Fransiya o'rtasidagi hujum qilmaslik to'g'risidagi ahdnomaning imzolanishi (1932). Shimoliy Sharqiy Xitoyning Yaponiya tomonidan bosib olinishi. Manjougou. Litton komissiyasi va Yaponiyaning Millatlar Ligasidan chiqib ketishi.

4-mavzu: Ikkinchi jahon urushi arafasida xalqaro munosabatlar. (2 soat)

Sudet inqirozi. Sudet inqirozi bo'yicha g'arb va Sovet Ittifoqi hukumatlarining pozitsiyalari. Myunxen bitimi. Davlatlararo munosabatlarining keskinlashuvi. Germaniya tomonidan Chexoslovakiyaning butunlay bosib olinishi. Fashistik davlatlari agressiv siyosatining avj olishi. 1939 yilning 17 aprelda SSSR hukumati tomonidan kiritilgan taklifi. SSSR, Angliya va Fransiya davlatlari o'rtasidagi 1939 yilning avgustida Moskvada bo'lgan muzokaralar. SSSR Germaniya o'rtasida «hujum qilmaslik» to'g'risidagi shartnomasining imzolanishi. Ribbentrop-Molotov ahdnomasining maxfiy bandlari. Uzoq Sharqdagi harbiy siyosiy vaziyatning keskinlashuvi. Xasan ko'li va Xalxin-Gol daryosi atrofidagi voqealar.

5-mavzu: «Sovuq urush» siyosatining vujudga kelishi va Yevropada xalqaro munosabatlarning keskinlashuvi. (2 soat)

Ikkinchi jahon urushidan keyingi qarama-qarshilik. U Cherehillning Fultonidagi nutqi. «Temir parda»ning tushirilishi. «Sovuq urush»ning yadroviy qurollanish poygasi darajasiga ko'tarilishi. «Trumen doktrinasini», «Marshal rejasi», Berlin inqirozi. Shimoliy Atlantika shartnomasiga (NATO) imzo chekilishi. Koreya urushi. Xindi-Xitoy bo'yicha Jeneva shartnomasi. SEATO. Bag'dod pakti. GFRning NATO tarkibiga qabul qilinishi va Varshava shartnomasining tashkil topishi. SSSR Oliy Soveti prezidiumining SSSR va Germaniya, SSSR va Yaponiya o'rtalaridagi urush holatining to'xtatilishi to'g'risidagi farmonlari. Germaniya muammosi. Germaniya Demokratik Respublikasi hukumatining 1961 yil 13 avgustida amalga oshirgan chora-tadbirlar. Karib tangligi. Xalqaro keskinlikning yumshashi (detant). Vyetnamdagi urushning to'xtatilishi. Yevropada havfsizlik va hamkorlik bo'yicha kengashning chaqirilishi (1973-1975 yy.)

6-mavzu: Yaqin Sharqdagi siyosiy inqiroz: kelib chiqishi, asosiy bosqichlari va hozirgi ahvol. (2 soat)

Angliyaning Falastin masalasi bo'yicha qo'llagan siyosati. Lord Pil komissiyasi. «Makdonald memorandum». «Trumen rejasi». BMT Bosh Assambleyasining II sessiyasi va Falastin masalasi (1947). 1947-yil 29-noyabrda BMT Bosh Assambleyasining №181 qarori. Isroil davlatining tashkil topishi va 11 1948-1949-yillar Falastin urushi. Misr inqilobi. Bag'dod pakti. 1956 yildagi Misrga qarshi «uchlar agressiyasi». «Eyzenxauer doktrinasini». Birlashgan Arab Respublikasining tashkil topishi 1967-yildagi Isroilning agressiyasi arafasida Falastin muammosi. «Olti kunlik urush» va uning siyosiy oqibatlari. A.Saadatning tashqi siyosati. 1973-yildagi to'rtinchi arab-isroil urushi. Falastin Ozodlik Tashkilotining dunyo hamjamiyati tomonidan tan olinishi (1974) va F.O.T.ga BMTdagi nazoratchi maqomining berilishi. KEMP-Devid bitimi. Arab davlatlarining «mo'tadillar» va «murosasizlar»ga parchalanishi. «Sahrodagi bo'ton» operatsiyasi. F.O.T. va Isroil o'rtasidagi «tamoyillar deklaratsiyasining imzolanishi (1993). Falastin muxtoriyatining tashkil topishi (1994). Yo.Arafat. M.Abbos. 2002-yildagi Vashington konferensiyasi va «yo'l xaritasi» deb nomlangan Yaqin Sharq inqirozini bartaraf etish rejasi.

7-mavzu: Birlashgan Millat tashkiloti va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni va roli. (2 soat)

Birlashgan millatlar» atamasining paydo bo'lishi. Dumbarton-OKS konferensiyasi. BMT ustavi va uning kuchga kirishi. BMTning strukturasi va uning harakatlanuvchi mexanizmlari. 1990-1999 yillar BMT va xalqaro huquq o'n yilligi davri deb e'lon qilinishi. Nyu-Yorkdagi «ming yillik sammiti» (2000 yil 6-8 sentyabr). Dunyo siyosatida va xalqaro munosabatlarda madaniy sivilizatsiya omillarining rivoj topishida BMT hozirgi vaqtdagi o'rni.

8-mavzu: «Sovuq urushi» dan keyingi xalqaro munosabatlar. (2 soat)

SSSRning parchalanishi va Mustaqil davlatlar hamdo'stligining tashkil topishi. 1992-yil 1-fevral Rossiya Federatsiyasi va AQShning «Sovuq urush» holatini to'xtatish haqidagi

bayonoti. Jahon siyosatida ikki qutbli dunyodan ko'p qutbliqlik o'tilishi. Markaziy Osiyo davlatlarining jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi.

9-mavzu: Yugoslaviya va Chexoslovakiya davlatlarining parchalanishi. Bolqon muammosining yuzaga kelishi. (2 soat)

Yugoslaviya davlatining parchalanishi. Bolqonda yangi davlatlar yuzaga kelishi. Bosniyada fuqarolar urushi boshlanishi. Chexoslovakiyaning parchalanishi. Chexiya va Slovakiya mustaqilligining e'lon qilinishi 1993-yil. Kosovo hududiga NATO qo'shinining kiritilishi 1999-yil.

10-mavzu: Sharqiy Yevropa mamlakatlarida demokratik inqiloblar va sotsialistik lagerning parchalanishi. (2 soat)

Sharqiy Yevropada Sotsialistik tuzumning parchalanishi. Demokratik inqiloblar. Mafkurafiy plyuralizm o'rnatilishi. Ruminiyada Kommunistik rejimning qulashi. Sharqiy Yevropa mamlakatlari XX asr oxiri va XXI asr boshlarida. Ko'ppartiyaviylik prinsipi. Etnik mojjarolar yuzaga kelishi.

11-mavzu: Yevropa Ittifoqi va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni. (2 soat)

Yevropada urushdan keyingi vaziyat. Yevropa ko'mir va po'lat birlashmasining barpo etilishi (YeKPB). Rim protokollarining imzolanishi va Yevropa Iqtisodiy Hamjamiyatiga (YeH) yoki «Umumiy bozor»ga asos solinishi. K.Adenauer va Sh.de Goll murosaga kelishga qaror qilishlari va Yevropaning bundan keyingi birlashishi yo'lidagi muhim to'siqlarni olib tashlanishi. YeH ga yangi a'zolarining kelishi. Maastrix bitimlari. Yagona Yevropa valyutasini muomalaga kiritilishi. Yevropa siyosiy ittifoqni shakllantirish va Yevropa 12 komissiyasini tuzish yo'lidagi harakatlar. Yevropa Iqtisodiy Hamjamiyatining nomini o'zgartirilishi va Yevropa Hamjamiyati deb atalgan. 2002-yil 1-yanvardan Yevropa Ittifoqi mamlakatlarida (Angliyadan tashqari) Yevropaning yangi pul birligi-«yevro» muomalaga kiritilishi. Yevropa kengashining demokratiya va qonunchilik, shuningdek, inson huquqlarini rivojlantirish va himoya qilish yo'lida ko'rsatgan faoliyati.

12-mavzu: Uzoq sharq mamlakatlarining eng yangi davr xalqaro munosabatlari va diplomatiyasi tarixi. (2 soat)

XX asrning 50-80-yillarining birinchi yarmida Uzoq sharqda xalqaro munosabatlar tarixi. XX asr oxiri XXI asr boshlarida Xitoyning xalqaro munosabatlar tarixi. Yaponiya 2-jahon urushidan keying ahvoli. XX asr oxiri XXI asr boshida Janubiy Koreya mamlakatining xalqaro munosabatlar tarixi.

13-mavzu: 1991-2017-yillarda Suriya va Iroqdagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy holat. (2 soat)

Suriyada mustaqillik e'lon qilinishi. Hafis Asadning hokimiyatga kelishi. Arab bahori. BAAS partiyasi. Iroq davlati mustaqillikga erishuvi. Saddam Husayn diktaturasi. «Iroq va Shom islom» davlati. Qochoqlar muammosining paydo bo'lishi.

14-mavzu: XX asr oxiri XXI asr boshlarida Globallashtirish muammolari, harbiy va ekstremistik xavf-xatarlarning yuzaga kelishi. (2 soat)

Globallashtirish muammolari. Ekstremizm va terorizm tushunchasi. Al-Qoida, ISHID kabi terorchilik tashkilotlari. Yaqin Sharqdagi notinch holat. Afg'onistondagi ichki ziddiyatlar. Kashmir muammosi. Tog'li qorabog' mojarosi.

15-mavzu: XX asr oxiri XXI asr boshlarida etno-ijtimoiy muammolar. (2 soat)

Barqaror xavfisiz rivojlanish muammolari. Irqchilik va irqiy kamsitishga qarshi kurash. AQSHdagi irqiy mojarolar. Institutional o'zgarishlar. Yevropada irqiy kamsitilishga qarshi qonunlar.

III. Amaliy, seminar yoki laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

III.1. Seminar mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1-mavzu Kirish. Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi fanning mazmun-mohiyati, maqsad va vazifalari. (2 soat)

Reja:

1. Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi fanning mazmuni va vazifalari.
2. Fanning mohiyati. Xalqaro munosabatlar tarixidan.
3. Diplomatika tarixidan va uning asosiy xususiyatlari. Manbalar tafsiloti.
4. Eng yangi davr xalqaro munosabatlari va diplomatiyasi tarixshunosligi. Adabiyotlar sharhi.

2-mavzu. Birinchi jahon urushining tugashi. Versal-Vashington tizimi va uning siyosiy oqibatlari. (2 soat)

Reja:

1. Birinchi jahon urushining tugallanishi va asosiy davlatlarning xalqaro sahnadagi pozitsiyalari. V. Vilsonning «14-moddasi».
2. Parij konferensiyasining 9 ochilishi. Versal shartnomasi. Millatlar Ligasi.
3. Sen-Jermen tinchlik shartnomasi. Ney, Trianon va Sevrtinchlik shartnomalarning imzolanishi.
4. AQSH va Versal tizimi. Vashington konferensiyasining ochilishi. konferensiyasi.
5. Rapallo. Yaqin Sharqdagi xalqaro munosabatlar. Lozanna konferensiyasi. «Rur inqirozi» Daues rejasi.

3-mavzu. XX asr 20-yillarining ikkinchi yarmi va 30-yillarning boshlarida xalqaro munosabatlar. (2 soat)

Reja:

1. Lokarno konferensiyasi va Lokarno ahdnomasi. «Brian-Kellog ahdnomasi» va uning taqdiri.
2. Yung rejasi va uning mohiyati. Guverning reparaitsiyalar va davlatlararo qarzlarni to'xtatish to'g'risidagi bayonoti.

3. Lozanna konferensiyasi. Qurolsizlantirish bo'yicha Jeneva xalqaro konferensiyasi
4. Shimoliy Sharqiy Xitoyning Yaponiya tomonidan bosib olinishi. Manjougou. Litton komissiyasi va Yaponiyaning Millatlar Ligasidan chiqib ketishi.

4-mavzu. Ikkinchi jahon urushi arafasida xalqaro munosabatlar. (2 soat)

Reja:

1. Sudet inqirozi. Sudet inqirozi bo'yicha G'arb va Sovet Ittifoqi hukumatlarining pozitsiyalari. Myunxen bitimi.
2. Davlatlararo munosabatlarning keskinlashuvi. Germaniya tomonidan Chexoslovakiyaning butunlay bosib olinishi.
3. SSSR Germaniya o'rtasida «hujum qilmaslik» to'g'risidagi shartnomasining imzolanishi.
4. Uzoq Sharqdagi harbiy siyosiy vaziyatning keskinlashuvi. Xasan ko'li va Xalxin-Gol daryosi atrofidagi voqealar.

5-mavzu. «Sovuq urush» siyosatining vujudga kelishi va Yevropada xalqaro munosabatlarning keskinlashuvi. (2 soat)

Reja:

1. Ikkinchi jahon urushidan keyingi qarama-qarshilik.
2. «Sovuq urush»ning yadroviy qurollanish poygasi darajasiga ko'tarilishi. «Trumen doktrinasi». «Marshal rejasi».
3. Berlin inqirozi. Shimoliy Atlantika shartnomasiga (NATO) imzo chekilishi. Koreya urushi. Xindi-Xitoy bo'yicha Jeneva shartnomasi.
4. Germaniya muammosi. Germaniya Demokratik Respublikasi hukumatining 1961 yil 13 avgustida amalga oshirgan chora-tadbirlar. Karib tangligi.

6-mavzu. Yaqin Sharqdagi siyosiy inqiroz: kelib chiqishi, asosiy bosqichlari va hozirgi ahvol. (2 soat)

Reja:

1. Angliyaning Falastin masalasi bo'yicha qo'llagan siyosati. Lord Pil komissiyasi.
2. «Makdonald memorandum». «Trumen rejasi». BMT Bosh Assambleyasining II sessiyasi va Falastin masalasi
3. Isroil davlatining tashkil topishi va 11 1948-1949-yillar Falastin urushi. Misr inqilobi. Bag'dod pakti.
4. KEMP-Devid bitimi. Arab davlatlarining «mo'tadillar» va «murosasizlar»ga parchalanishi. «Sahrodagi bo'ron» operatsiyasi. F.O.T. va Isroil o'rtasidagi «tamoyillar deklaratsiyasi»ning imzolanishi

7-mavzu. Birlashgan Millat tashkiloti va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni va roli. (2 soat)

Reja:

1. Birlashgan millatlar atamasining paydo bo'lishi. Dumbarton-OKS konferensiyasi.
2. BMT ustavi va uning kuchga kirishi. BMTning strukturasi va uning harakatlaniruvchi mexanizmlari.
3. Nyu-Yorkdagi «ming yillik sammiti».

4. Dunyo siyosatida va xalqaro munosabatlarda madaniy sivilizatsiya omillarining rivoj topishida BMT hozirgi vaqtidagi o'rni.

8-mavzu. "Sovuq urushi" dan keyingi xalqaro munosabatlar. (2 soat)

Reja:

1. SSSRning parchalanishi va Mustaqil davlatlar hamdo'stligining tashkil topishi.
2. 1992-yil 1-fevral Rossiya Federatsiyasi va AQShning «Sovuq urush» holatini to'xtatish haqidagi bayonoti.
3. Jahon siyosatida ikki qutbli dunyodan ko'p qutblilik o'tilishi.
4. Markaziy Osiyo davlatlarining jahon hamjamiyatiga integratsiyalashuvi.

9-mavzu. Yugoslaviya va Chexoslovakiya davlatlarining parchalanishi. Bolqon muammosining yuzaga kelishi. (2 soat)

Reja:

1. Yugoslaviya davlatining parchalanishi. Bolqonda yangi davlatlar yuzaga kelishi.
2. Bosniyada fuqarolar urushi boshlanishi.
3. Chexoslovakiyaning parchalanishi. Chexiya va Slovakiya mustaqilligining e'lon qilinishi

10-mavzu. Sharqiy Yevropa mamlakatlarida demokratik inqiloblar va sotsialistik lagerning parchalanishi. (2 soat)

Reja:

1. Sharqiy Yevropada Sotsialistik tuzumning parchalanishi.
2. Demokratik inqiloblar. Mafkurafiy plyuralizm o'rnatilishi.
3. Ruminiyada Kommunistik rejimning qulashi.
4. Sharqiy Yevropa mamlakatlari XX asr oxiri va XXI asr boshlarida.

11-mavzu. Yevropa Ittifoqi va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni. (2 soat)

Reja:

1. Yevropada urushdan keyingi vaziyat. Yevropa ko'mir va po'lat birlashmasining barpo etilishi (YEKPB).
2. Rim protokollarning imzolamishi va Yevropa Iqtisodiy Hamjamiyatiga (YEH) yoki «Umumiy bozor»ga asos solinishi.
3. Yevropa Iqtisodiy Hamjamiyatining nomini o'zgartirilishi

12-mavzu. Uzoq sharq mamlakatlarining eng yangi davr xalqaro munosabatlari va diplomatiyasi tarixi. (2 soat)

Reja:

1. XX asrning 50-80-yillarining birinchi yarmida Uzoq sharqda xalqaro munosabatlar tarixi.
2. XX asr oxiri XXI asr boshlarida Xitoyning xalqaro munosabatlar tarixi.
3. Yaponiya 2-jahon urushidan keying ahvoli.
4. XX asr oxiri XXI asr boshida Janubiy Koreya mamlakatining xalqaro munosabatlari tarixi.

13-mavzu. 1991-2017-yillarda Suriya va Iroqdagi ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy holat. (2 soat)

Reja:

1. Suriyada mustaqillik e'lon qilinishi. Hafis Asadning hokimiyatga kelishi.
2. Arab bahori. BAAS partiyasi. Iroq davlati mustaqillikga erishuvi.
3. Saddam Husayn diktaturasi. "Iroq va Shom islom" davlati.
4. Qochoqlar muammosining paydo bo'lishi.

14-mavzu. XX asr oxiri XXI asr boshlarida Globallashuv muammolari, harbiy va ekstremistik xavf-xatirlarning yuzaga kelishi. (2 soat)

Reja:

1. Globallashuv muammolari. Ekstremizm va terorizm tushunchasi.
2. Al-Qoida. ISHID kabi terorch tashkilotlar.
3. Yaqin Sharqdagi notinch holat. Afg'onistondagi ichki ziddiyatlar.
4. Kashmir muammosi. Tog'li qorabog' mojarosi.

15-mavzu. XX asr oxiri XXI asr boshlarida etno-ijtimoiy muammolar. (2 soat)

Reja:

1. Barqaror xavfsiz rivojlanish muammolari.
2. Irqchilik va irqiy kamitishga qarshi kurash.
3. AQSHdagi irqiy mojarolar. Institutional o'zgarishlar.
4. Yevropada irqiy kamitilishga qarshi qonunlar.

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Magistratura mutaxassisligi talabalari mustaqil ta'lim topshiriqlarini tayyorlashda fanning muayyan xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

Darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish.

Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruza qismlarini o'zlashtirish.

- Qo'shimcha adabiyotlar yordamida fanning boblari va mavzulari ustida ishlash.

- Faol va muammoli o'qitish uslublaridan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari.

Masofaviy (distantion) ta'lim shakllari.

Mazmuniga ko'ra talabalar mustaqil ta'limni amalga oshirish jarayonida fan xususiyatlari va unga qo'yilgan talablar va ayni vaqtda tarix fanlari talablari asosida fanning turli muammoviy masalalari yuzasidan ijodiy va ilmiy yondashgan holda o'z bilimlarini boyitishlari va bunda mustaqil holda ilmiy (metodologik) tadqiqotlarni amalga oshirishlari ko'zda tutiladi.

Magistr mustaqil ish davomida darslik va o'quv qo'llanmalar asosida seminarlarga, konferentsiyalarga, ilmiy disputlarga tayyorgarlik ko'radi. O'zi mustaqil ravishda darslarni tahlil qilish, ochiq namunaviy darslar o'tkazishi nazarda tutiladi.

IV.1. Mustaqil ta'limni o'zlashtirish tartibi.

Ushbu mustaqil ish shakllariga o'qituvchi tomonidan hech qanday ko'rsatma berilmaydi va baholanmaydi, balki talabning o'zi qiziqishlaridan kelib chiqib ularni amalga oshiradi. Mustaqil ta'limdan ko'zlangan maqsad va vazifalar - bu talabalarda mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Mustaqil ta'lim seminar mashg'ulotlariga tayyorgarlik ko'rishdan tashqari fan dasturida ko'rsatilgan, fan bo'yicha talabning bilim doirasini kengaytiruvchi qo'shimcha mavzular doirasida berilgan topshiriqlarni bajarishni o'z ichiga oladi.

IV.2. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Yevropada xavfsizlikni ta'minlash masalasi (1945-1990 yy.). (2 soat)
2. Yaqin va O'rta Sharqda xalqaro munosabatlar (1945-1990 yy.). (2 soat)
3. Yetaakchi davlatlarning Uzoq Sharqdagi siyosati (1918-1939 yy.). (2 soat)
4. 1854-1918 yillarda Yaponiyaning tashqi siyosati. (2 soat)
5. Fashizm va Yevropada xalqaro munosabatlar. (2 soat)
6. Afg'on masalasi xalqaro munosabatlar tizimida. (2 soat)
7. Germaniyaning tashqi siyosati va diplomatiyasi. (2 soat)
8. Eng yangi davrda Angliyaning tashqi siyosati. (2 soat)
9. Yevropada xalqaro munosabatlarning huquqiy asoslari. (2 soat)
10. Eng yangi davrda Rossiya tashqi siyosati. (2 soat)
11. Arab bahori va uning oqibatlari. (2 soat)
12. Eng yangi davrda xalqaro munosabatlarda Xitoy. (2 soat)
13. Bolqon yarim oroli xalqaro munosabatlar tizimida. (2 soat)
14. XX asrda SSSR va AQSH raqobati. (2 soat)
15. Savdo kompaniyalar va xalqaro munosabatlar XX asr oxiri XXI asrda. (2 soat)
16. Eng yangi davrda xalqaro munosabatlar tizimida Turkiya. (2 soat)
17. Hindistonning eng yangi davr xalqaro munosabatlardagi ishtiroki. (2 soat)
18. Eng yangi davrda Italiya tashqi siyosati. (2 soat)
19. Zamonaviy xalqaro munosabatlar tizimida BM Tning tugan o'ri. (2 soat)
20. XX asr oxiri XXI asr boshida Afg'oniston. (2 soat)
21. Versal-Vashington tizimi va uning siyosiy oqibatlari. (2 soat)
22. XX asr 20-yillarining ikkinchi yarmi va 30-yillarining boshlarida xalqaro munosabatlar. (2 soat)
23. Ikkinchi jahon urushi arafasida xalqaro munosabatlar. (2 soat)
24. «Sovuc urush» siyosatining vujudga kelishi va Yevropada xalqaro munosabatlarning keskinlashuvi. (2 soat)
25. Yaqin Sharqdagi siyosiy inqiroz: kelib chiqishi, asosiy bosqichlari va hozirgi ahvol. (2 soat)
26. Birlashgan Millat tashkiloti va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni va roli. (2 soat)
27. «Sovuc urush» dan keyingi xalqaro munosabatlar. (2 soat)
28. Yugoslaviya va Chexoslovakiya davlatlarining parchalanishi. Bolqon muammosining yuzaga kelishi. (2 soat)
29. Sharqiy Yevropa mamlakatlarida demokratik inqiloblar va sotsialistik lagerning parchalanishi. (2 soat)
30. Yevropa Ittifoqi va uning xalqaro munosabatlardagi o'rni. (2 soat)

Ta'lim natijalari/Kasbiy kompetensiyalar.

Fanni o'zlashtirish natijasida magistr:

- Mustaqillik yillarida davlat muassasalari rivojlanishi tendensiyalari; davlat muassasalari nazariyasi va amaliyoti masalalarini, davlat bos hqaruv idoralarning asosiy rivojlanish bosqichlari bo'yicha bilimga ega bo'lish;
- Davlat arxiv fondlari bilan ishlashda ularni butlanish manbai sanalgan muassasalar tarixi, ularning vazifalari va funktsiyalarini tahlil etish ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak;
- Adabiyotlar yordamida ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy, madaniy-ma'rifiy, tarixiy ahamiyatini tahlil qilish; ulardan davlat muassasalari tarixini yoritishda samarali foydalanish, arxiv hujjatlarini ilmiy iste'molga olib kirish malakalariga ega bo'lishi kerak.

3

V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.

- Ma'ruzalar;
- Interfaol keys-stadiylar;
- Seminarlar (mantiqiy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- Guruhlarda ishlash;
- Individual loyihalar;
- Jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

4

VII. Kreditlarni olish uchun talablar.

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni ta'lim o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha topshiriqni bajarish.

Talabalar bilimni baholash.

Fan bo'yicha talabalar bilimi 100 ballik tizimda baholanadi. Shundan JN va ON uchun 50 ball, YaN uchun 50 ball ajratiladi.

Joriy nazorat. JN semester davomida seminar mashg'ulotlariga ajratilgan soatlar(jufitlik)dan kelib chiqib umumiy 30 ball bilan baholanadi.

Jami 15 ta seminar mashg'ulotlari bo'yicha o'zlashtirish natijalari 100 ballik tizimda 30 ball bilan baholanadi.

1-joriy nazorat 15 ball.

2-joriy nazorat 15 ball.

5

Oraliq nazoratlar. Oraliq nazoratlar semester davomida ma'ruza mashg'ulotlari o'quv soatidankelib chiqqan holda o'tkaziladi (2-4 kreditli fanlarda 1 marta, 6 kreditli fanlarda 2 marta oraliq nazorat o'tkaziladi). Oraliq nazorat 100 ballik tizimda 20 ball bilan baholanadi. Oraliq nazorat ishi tarkibida mustaqil ta'lim topshirig'i kiradi.

Oraliq va joriy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalarga yakuniy nazorat topshirig'iga ruxsat beriladi.

Yakuniy nazorat (chiqish nazorati)

Yakuniy nazorat yozma yoki test shaklida o'tkaziladi. Talabning yakuniy nazoratdagi o'zlashtirishi 100 ballik tizimda 50 ball bilan baholanadi va yakuniy nazorat uchun ajratilgan ballning 60% ini to'plagan talabalar fanni o'zlashtirgan hisoblanadi.

VIII. ASOSIY VA QOSHIMCHA ADABIYOTLAR .

I. Asosiy adabiyotlar:

1. Богатуров А.Д., Аверков В.В. История международных отношений. 1945-2008. М., 2010.
2. История международных отношений. Основные этапы с древности до наших дней. - М., Логос, 2007. под ред. Г.В.Каменской, О.А.Колобова, Э.Г.Соловьева
3. Xolliev A. Xalqaro munosabatlar va diplomatiya tarixi. - T., 2014.
4. Black Jeremy. A History of Diplomacy. Reaktion Books, 2010.

II. Qo'shimcha adabiyotlar:

5. Мирзиёев Ш.М. Булок келажакимизни мард ва олийжаноб халкимиз билан бирга курамиз. - Тошкент: "Ўзбекистон" НМИУ, 2017.
6. Мирзиёев Ш.М. Танкидий тахлил, катый тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик - хар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил яқунлари ва 2017 йил истиқболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси. 2017 йил 16 январь, № 11.
7. История дипломатии. М. 1959-63 гг. Т.1; II.
8. История новейшего времени стран Европы и Америки. 1945-2000. Под ред. У.Ф.Язкова. М., 2002.
9. История Первой Мировой войны. 1914-1918 года. В 4-х т. /7 под. ред. Ростунова И.И. М. 1975.
10. Корабел И.И. Ганнибал. Изд. 11. М. 1981.
11. Котрелл Л. Во времена фараонов. М., 1982.
12. Курбатов Г.Л. История Виттнги. М. 1984.
13. Лебедева М.М. Мировая политика М., 2003.
14. Лиддел-Гарт Бэзил Генри. Стратегия непрямых действий. — М: АСТ. 2014.
15. Ллойд Джордж Д. Правда о мирных договорах. Пер. с англ. М. 1957. Т 1 - 2.
16. Лозинский С.Г. История Папства. Изд. 3. М. 1986.
17. Любимов Н.Н., Эрлих А.Н. Генуэзская конференция: воспоминания участников. М. 1963.
18. Мелведев И.П. Очерки Византийской дипломатики. Л. 1988.
20. Межгосударственные отношения и дипломатия на Древнем Востоке. М. 1987
21. Международные отношения на Ближнем и Среднем Востоке после второй мировой войны. 40-50-е года. Сб. статей. М. 1974.
22. Международные отношения после второй мировой войны. Т. 1-3. М. 1962-1965.
23. Мир в начале 80-х: факты и цифры по актуальным проблемам. Прага. 1982.
24. Мировая политика после 1945 года. Книга 2, М., 2000.
25. Curry A. The Hundred Years' War AD 1337-1453. Lnd.: Routledge, 2003.
26. Di Cosmo N. Warfare in inner Asian history 1500 - 1800. Boston: Brill. 2002.
27. Dignas B., Winter E. Rome and Persia in Late Antiquity. Neighbours and Rivals. New York: Cambridge University Press, 2007.

	<p>28. Duffield John S. NATO Functions after the Cold War . Political Science Quarterly, Vol. 109, No. 5. (Winter. 1994-1995), pp. 763-787.</p> <p>29. Elleman Bruce A. Modern Chinese Warfare, 1795-1989 . Routledge, 2001.</p> <p>30. Evans J.A. The Emperor Justinian and the Byzantine Empire. Westport (Connecticut) - London: Greenwood Press, 2005.</p> <p>31. Farmer Alan. Understand the Second World War. Teach Yourself, 2011.</p> <p>32. Feltham R.G. Diplomatic handbook. 7th ed. Longman: 7th edition .1998.</p> <p>33. Fenby J. Modern China. The Fall and Rise of a Great Power, 1850 to the Present. N.-Y.: Ecco,</p>
7	<p>Eng yangi davr xalqaro munosabatlar tarixi fanining o'quv dasturi Jizzax davlat pedagogika universiteti Kengashining 2022 yil " 29 ___ " avgustdagi ___ I ___-sonli qarori bilan tasdiqlangan.</p>
8	<p>Fan/modul uchun ma'sul: Umumiy tarix kafedrası dotsenti, t.f.n. B.M.Mirkomilov.</p>
9.	<p>Taqrizchilar: O'zbekiston tarixi kafedrası dotsenti , R.R.Nurqulova. SAM DU. T.f.d. prof. N. X. Xolmatov.</p>

1. The first part of the document is a list of names and addresses. The names are: J. M. Smith, J. M. Jones, J. M. Brown, J. M. White, J. M. Black, J. M. Green, J. M. Grey, J. M. Blue, J. M. Yellow, J. M. Purple, J. M. Pink, J. M. Red, J. M. Orange, J. M. Silver, J. M. Gold, J. M. Bronze, J. M. Copper, J. M. Iron, J. M. Steel, J. M. Lead, J. M. Zinc, J. M. Nickel, J. M. Cadmium, J. M. Mercury, J. M. Selenium, J. M. Tellurium, J. M. Polonium, J. M. Astatine, J. M. Francium, J. M. Radium, J. M. Actinium, J. M. Thorium, J. M. Protactinium, J. M. Uranium, J. M. Neptunium, J. M. Plutonium, J. M. Americium, J. M. Curium, J. M. Berkelium, J. M. Californium, J. M. Einsteinium, J. M. Fermium, J. M. Mendelevium, J. M. Nobelium, J. M. Lawrencium, J. M. Rutherfordium, J. M. Dubnium, J. M. Seaborgium, J. M. Bohrium, J. M. Hassium, J. M. Meitnerium, J. M. Darmstadtium, J. M. Roentgenium, J. M. Copernicium, J. M. Nihonium, J. M. Flerovium, J. M. Tennessine, J. M. Oganesson.

2. The second part of the document is a list of names and addresses. The names are: J. M. Smith, J. M. Jones, J. M. Brown, J. M. White, J. M. Black, J. M. Green, J. M. Grey, J. M. Blue, J. M. Yellow, J. M. Purple, J. M. Pink, J. M. Red, J. M. Orange, J. M. Silver, J. M. Gold, J. M. Bronze, J. M. Copper, J. M. Iron, J. M. Steel, J. M. Lead, J. M. Zinc, J. M. Nickel, J. M. Cadmium, J. M. Mercury, J. M. Selenium, J. M. Tellurium, J. M. Polonium, J. M. Astatine, J. M. Francium, J. M. Radium, J. M. Actinium, J. M. Thorium, J. M. Protactinium, J. M. Uranium, J. M. Neptunium, J. M. Plutonium, J. M. Americium, J. M. Curium, J. M. Berkelium, J. M. Californium, J. M. Einsteinium, J. M. Fermium, J. M. Mendelevium, J. M. Nobelium, J. M. Lawrencium, J. M. Rutherfordium, J. M. Dubnium, J. M. Seaborgium, J. M. Bohrium, J. M. Hassium, J. M. Meitnerium, J. M. Darmstadtium, J. M. Roentgenium, J. M. Copernicium, J. M. Nihonium, J. M. Flerovium, J. M. Tennessine, J. M. Oganesson.

3. The third part of the document is a list of names and addresses. The names are: J. M. Smith, J. M. Jones, J. M. Brown, J. M. White, J. M. Black, J. M. Green, J. M. Grey, J. M. Blue, J. M. Yellow, J. M. Purple, J. M. Pink, J. M. Red, J. M. Orange, J. M. Silver, J. M. Gold, J. M. Bronze, J. M. Copper, J. M. Iron, J. M. Steel, J. M. Lead, J. M. Zinc, J. M. Nickel, J. M. Cadmium, J. M. Mercury, J. M. Selenium, J. M. Tellurium, J. M. Polonium, J. M. Astatine, J. M. Francium, J. M. Radium, J. M. Actinium, J. M. Thorium, J. M. Protactinium, J. M. Uranium, J. M. Neptunium, J. M. Plutonium, J. M. Americium, J. M. Curium, J. M. Berkelium, J. M. Californium, J. M. Einsteinium, J. M. Fermium, J. M. Mendelevium, J. M. Nobelium, J. M. Lawrencium, J. M. Rutherfordium, J. M. Dubnium, J. M. Seaborgium, J. M. Bohrium, J. M. Hassium, J. M. Meitnerium, J. M. Darmstadtium, J. M. Roentgenium, J. M. Copernicium, J. M. Nihonium, J. M. Flerovium, J. M. Tennessine, J. M. Oganesson.

4. The fourth part of the document is a list of names and addresses. The names are: J. M. Smith, J. M. Jones, J. M. Brown, J. M. White, J. M. Black, J. M. Green, J. M. Grey, J. M. Blue, J. M. Yellow, J. M. Purple, J. M. Pink, J. M. Red, J. M. Orange, J. M. Silver, J. M. Gold, J. M. Bronze, J. M. Copper, J. M. Iron, J. M. Steel, J. M. Lead, J. M. Zinc, J. M. Nickel, J. M. Cadmium, J. M. Mercury, J. M. Selenium, J. M. Tellurium, J. M. Polonium, J. M. Astatine, J. M. Francium, J. M. Radium, J. M. Actinium, J. M. Thorium, J. M. Protactinium, J. M. Uranium, J. M. Neptunium, J. M. Plutonium, J. M. Americium, J. M. Curium, J. M. Berkelium, J. M. Californium, J. M. Einsteinium, J. M. Fermium, J. M. Mendelevium, J. M. Nobelium, J. M. Lawrencium, J. M. Rutherfordium, J. M. Dubnium, J. M. Seaborgium, J. M. Bohrium, J. M. Hassium, J. M. Meitnerium, J. M. Darmstadtium, J. M. Roentgenium, J. M. Copernicium, J. M. Nihonium, J. M. Flerovium, J. M. Tennessine, J. M. Oganesson.